

Jak Velká Británie a OSN podlehly terorismu

Vytvoření Izraele jako suverénního státu a jeho přijetí do Organizace spojených národů v roce 1949 znamenalo zlom v dějinách 20. století, poháněný nestabilní směsicí diplomacie, geopolitiky a násilí. V centru tohoto procesu stály akce sionistických extremistických skupin, zejména Irgunu a Lehi, jejichž extrémní násilné činy – nyní klasifikované jako terorismus podle moderních standardů – sehrály klíčovou roli při vytváření tlaku na Velkou Británii, aby opustila svůj mandát nad Palestinou, a přinutili OSN k uznání Izraele. Tento článek tvrdí, že Velká Británie a OSN, přemoženy těmito násilnými kampaněmi, fakticky podlehly sionistickému terorismu tím, že přijaly státnost Izraele navzdory jeho částečnému souladu s podmínkami OSN, včetně plánu rozdělení, práv uprchlíků a povinností v oblasti lidských práv. Zkoumá závazky britského mandátu chránit palestinská práva, taktiky sionistických skupin k ukončení britské správy, podmínky pro uznání Izraele OSN a následné nedodržování a porušování lidských práv, která doprovázela územní expanzi Izraele.

Britský mandát a jeho závazky vůči Palestincům

Britský mandát nad Palestinou, formalizovaný Společností národů v roce 1922, byl právním rámcem pověřeným správou bývalého osmanského území a jeho přípravou na samosprávu. Zahrnoval Balfourovu deklaraci z roku 1917, která zavazovala Velkou Británii k usnadnění „vytvoření národního domova pro židovský lid v Palestině“, přičemž zajišťovala, že „nic nesmí být učiněno, co by mohlo poškodit občanská a náboženská práva existujících nežidovských komunit.“ S populací Palestiny zhruba 90 % Arabů (muslimů a křesťanů) a 10 % Židů na počátku 20. let byla ochrana palestinských práv klíčovým závazkem.

Klíčová ustanovení mandátu pro Palestince zahrnovala zajištění jejich občanských a náboženských práv, zajištění, že židovská imigrace nepoškodí jejich postavení, zaručení respektu k jejich náboženským institucím a zajištění svobody svědomí, bohoslužeb a vzdělávání bez diskriminace. Velká Británie byla povinna každoročně podávat zprávy Společnosti národů, aby zajistila odpovědnost. Dvojí cíle mandátu – podpora židovského národního domova a zároveň ochrana palestinských práv – se však ukázaly jako neslučitelné. Židovská imigrace vzrostla z 60 000 v roce 1917 na 600 000 v roce 1947 a nákupy půdy podnítily obavy Arabů z vytěsnění. Pokusy Velké Británie o vytvoření sdílené správy, jako například legislativní rada, zkolabovaly kvůli arabským bojkotům a obavám Židů z menšinového postavení, což eskalovalo napětí.

Násilí sionistických extremistů: Teroristická kampaň

Sionistické organizace, poháněné cílem vytvoření židovského státu, se v 40. letech staly militantními, zejména po Bílé knize z roku 1939, která omezila židovskou imigraci na 75 000

během pěti let a představovala unitární palestinský stát. Irgun, vedený Menachemem Beginem, a Lehi, známý jako Sternův gang, přijaly extrémní násilí, aby učinily britskou správu neudržitelnou, útočily na vojenské, civilní a diplomatické cíle v činech, které splňují moderní definice terorismu. Jejich cílem byl „Velký Izrael“, zahrnující celou mandátní Palestinu, včetně Západního břehu a Transjordánska, a odmítaly kompromisy, jako byl plán rozdělení OSN.

Klíčové násilné činy

1. Vojenské cíle:

- V únoru 1946 Irgun a Lehi zničily 15 letadel a poškodily osm na britských letištích, čímž oslabily vojenskou kontrolu.
- V červenci 1947 Irgun unesl a oběsil britské seržanty Clifforda Martina a Mervyna Paice jako odvetu za popravené členy, což šokovalo britskou veřejnost a zdůraznilo brutalitu konfliktu.

2. Civilní infrastruktura:

- V červnu 1946 Haganah, Irgun a Lehi zničily devět z jedenácti mostů spojujících Palestinu se sousedními zeměmi, izolovaly region a narušily britskou logistiku.
- V červenci 1946 Irgun bombardoval hotel King David v Jeruzalémě, administrativní centrum Britů, a zabil 91 lidí (41 Arabů, 28 Britů, 17 Židů), což vážně podkopalo správu.

3. Útoky na civilisty:

- Irgun bombardoval arabské trhy v Haifě a Jeruzalémě, zabil desítky lidí a eskaloval mezikomunitní napětí, čímž vyvolal rozšířený strach.
- V dubnu 1948 Irgun a Lehi zmasakrovaly přes 100 palestinských vesničanů, včetně žen a dětí, v Deir Yassin, což vyvolalo masový útěk Palestinců a zhoršilo uprchlickou krizi.

4. Útoky na britské objekty v zahraničí:

- V říjnu 1946 Irgun bombardoval britskou ambasádu v Římě 40 kilogramy TNT, zranil dvě osoby a poškodil budovu, přičemž mezi operativci byl Ze'ev Epstein, Beginův spolupracovník.
- V srpnu 1947 Irgun odpálil kufříkové bomby v britském velitelství ve Vídni v hotelu Sacher, způsobil lehké škody, ale zesílil propagandistický dopad.

5. Atentáty na vysoké úředníky:

- V listopadu 1944 Lehi zavraždil lorda Moyna, britského ministra pro Blízký východ, v Káhiře, což signalizovalo vzdor vůči britské autoritě.
- V září 1948 Lehi zabil zprostředkovatele OSN Folke Bernadotteho v Jeruzalémě, protože nesouhlasili s jeho revidovaným plánem rozdělení, který zmenšoval židovské území a zdůrazňoval návrat uprchlíků.

Dodatečné taktiky

- **Ilegální imigrace (Aliyah Bet):** Židovská agentura za podpory Irgunu a Lehi organizovala nelegální imigraci, přivádějící desítky tisíc židovských uprchlíků do Palestiny. Incident s lodí SS Exodus v červenci 1947, kdy Británie násilně vrátila 4515 uprchlíků do Evropy, se stal propagandistickým úspěchem, který poškodil reputaci Británie.

- **Propagandistická kampaň:** Sionistické skupiny vykreslovaly britskou politiku jako antisemitskou, využívající soucitu s holocaustem, zejména v USA, k vytvoření napětí v anglo-amerických vztazích.
- **Finanční podpora:** United Jewish Appeal v roce 1947 vybrala 150 milionů dolarů, z čehož polovina šla na Palestinu, financující odbojové aktivity.

Tyto akce vytvořily neřiditelné prostředí s odhadovanými ekonomickými škodami ve výši 2 milionů liber a stovkami britských obětí, což přemohlo válkou unavenou Británii.

Britské opuštění: Podlehnutí terorismu

Rozhodnutí Velké Británie vzdát se mandátu, oznámené v únoru 1947 a dokončené 14. května 1948, bylo poháněno neúprosným tlakem sionistického násilí a širšími omezeními. Po druhé světové válce čelila Velká Británie dluhu ve výši 3 miliard liber a byla závislá na amerických půjčkách. Udržování 100 000 vojáků v Palestině, což ročně stálo miliony, bylo neudržitelné uprostřed domácích požadavků na obnovu. Britská veřejnost, vyčerpaná válkou a ztrátami, se obrátila proti mandátu, přičemž média vykreslovala Palestinu jako bažinu. Tlak USA na přijetí 100 000 židovských uprchlíků a podpora Sovětského svazu pro rozdělení dále oslabily pozici Británie.

Násilí ze strany Irgunu a Lehi, zejména významné incidenty jako bombardování hotelu King David a aféra se seržanty, demoralizovaly britské síly a oslabily politickou vůli. Tyto teroristické činy, vytvářející chaos a strach, přímo přispěly k neschopnosti Británie vládnout. Předáním otázky OSN Británie přiznala, že nedokáže zvládnout násilí ani sladit protichůdné závazky mandátu, čímž fakticky podlehla sionistickému extremismu, zatímco selhala ve své povinnosti chránit palestinská práva.

Uznání a členství v OSN: Podmínky a kapitulace

OSN, jako nástupce Společnosti národů, zdělila palestinskou otázku v roce 1947. Její reakce utvářela státnost a členství Izraele, ale proces byl silně ovlivněn násilným kontextem vytvořeným sionistickými skupinami.

Plán rozdělení OSN a státnost Izraele

V listopadu 1947 Valné shromáždění OSN schválilo Rezoluci 181, která navrhovala rozdělení Palestiny na židovský (56 %) a arabský (43 %) stát, přičemž Jeruzalém měl být internacionalizován. Židovská agentura plán přijala, vidíc v něm cestu ke státnosti, zatímco arabští vůdci ho odmítli, protože byli proti jakémukoli židovskému státu. Dne 14. května 1948, když mandát skončil, Izrael vyhlásil nezávislost, odvolávaje se na Rezoluci 181. Následná arabsko-izraelská válka rozšířila území Izraele na 78 % mandátní Palestiny podle dohod o průměří z roku 1949, což přesahovalo přidělení OSN.

Podmínky pro členství v OSN

Izrael získal členství v OSN 11. května 1949 prostřednictvím Rezoluce 273 (III) s 37 hlasy pro, 12 proti (většinou arabské státy) a 9 zdrženími se. Přijetí bylo podmíněno:

- **Dodržováním Charty OSN:** Izrael se zavázal dodržovat zásady Charty, včetně mírového řešení sporů a respektu k lidským právům.
- **Rezoluce 181 (Plán rozdělení):** Deklarace Izraele a prohlášení OSN potvrdily přijetí plánu rozdělení, ačkoli jeho rozšířené hranice byly mlčky přijaty jako válečná realita.
- **Rezoluce 194 (Práva uprchlíků):** Článek 11 vyzýval k návratu palestinských uprchlíků nebo k odškodnění. Izrael vyjádřil ochotu jednat, ale bránil se rozsáhlým návratům kvůli bezpečnostním a demografickým obavám.
- **Závazky v oblasti lidských práv:** Od Izraele se očekávalo, že bude dodržovat vznikající normy lidských práv, včetně nediskriminace a práv menšin.

Rozhodnutí OSN bylo ovlivněno:

- **Sionistickým násilím:** Vražda zprostředkovatele OSN Folke Bernadotteho skupinou Lehi v roce 1948, která nesouhlasila s jeho revidovaným plánem rozdělení, zdůraznila odmítnutí kompromisu ze strany radikálů. Ačkoli izraelská vláda čin odsoudila, zdůraznilo to nestabilní kontext.
- **Geopolitickou podporou:** USA a Sovětský svaz podpořily přijetí Izraele, aby čelily vlivu druhé strany a řešily humanitární obavy po holocaustu.
- **Pragmatismem:** OSN uznala faktickou kontrolu Izraele nad rozšířeným územím a upřednostnila stabilitu před přísným vymáháním hranic Rezoluce 181.

Přijetím Izraele OSN podlehlá realitě vytvořené sionistickým terorismem, který donutil Británii k odchodu a vytvořil fait accompli prostřednictvím vojenských zisků. Podmínky, ačkoli formálně přijaty Izraelem, byly volně vymáhány, což umožnilo Izraeli vyhnout se plnému souladu.

Nedodržování Izraele a porušování lidských práv

Členství Izraele v OSN bylo založeno na závazcích vůči rezolucím OSN a lidským právům, ale jeho činy ukázaly významné nedodržování, doprovázené územní expanzí a porušováním lidských práv.

Nedodržování podmínek OSN

1. Rezoluce 181 (Plán rozdělení):

- Hranice Izraele v roce 1949 pokrývaly 78 % mandátní Palestiny, mnohem více než 56 % přidělených Rezolucí 181. Oblasti jako západní Galilea a části Negevu byly začleněny dobytélstvím, aniž by byl vytvořen arabský stát.
- Tento neúspěch při plném uskutečnění plánu rozdělení podnítil arabské stížnosti a podkopával rámec OSN.

2. Rezoluce 194 (Práva uprchlíků):

- Izrael zablokoval návrat přibližně 700 000 palestinských uprchlíků vysídlených v roce 1948, navzdory výzvě Rezoluce 194 k repatriaci nebo odškodnění. Zákon o majetku nepřítomných z roku 1950 převedl pozemky uprchlíků na židovské vlastnictví, upřednostňující demografickou kontrolu.

- Uprchlíká krize se stala základním kamenem arabsko-izraelského konfliktu, přičemž miliony zůstaly bez státní příslušnosti v táborech v Jordánsku, Libanonu a Sýrii.

3. Charta OSN a lidská práva:

- Vojenská správa Izraele nad jeho arabskou menšinou (1948–1966) omezovala občanské svobody, včetně pohybu a politického projevu, čímž porušovala zásady nediskriminace. Diskriminační pozemkové zákony a nerovné přidělování zdrojů marginalizovaly palestinské občany.
- Tyto praktiky zakotvily systémové nerovnosti, v rozporu s povinnostmi Charty OSN v oblasti lidských práv.

Územní expanze

Ambice Izraele přesahovaly linii příměří z roku 1949:

- V roce 1956 Izrael okupoval Sinajský poloostrov během Suezské krize, ale pod tlakem OSN se stáhl, což signalizovalo expanzionistické tendence.
- V Šestidenní válce v roce 1967 Izrael obsadil Západní břeh, Pásmo Gazy, Východní Jeruzalém a Golanské výšiny, čímž okupoval zbývajících 22 % mandátní Palestiny. Anexa Východního Jeruzaléma a rozšíření osad porušovaly mezinárodní právo, včetně zákazu Čtvrté Ženevské úmluvy na přesun osadníků na okupované území.
- Do roku 2025 žije na Západním břehu a ve Východním Jeruzalémě přes 700 000 izraelských osadníků, podporovaných státními politikami, což upevňuje okupaci a vytěsňuje Palestince.

Porušování lidských práv

Akce Izraele na okupovaných územích představují zdokumentovaná porušení lidských práv:

- **Vysídlení a demolice domů:** Tisíce palestinských domů byly zbourány kvůli rozšíření osad nebo z trestních důvodů, což porušuje práva na bydlení a majetek.
- **Omezení pohybu:** Kontrolní stanoviště, bariéra na Západním břehu a blokáda Gazy omezují pohyblivost Palestinců, což ovlivňuje přístup k práci, zdravotní péči a vzdělání, čímž porušují svobodu pohybu.
- **Nadbytečné použití síly a zadržování:** Vojenské operace a administrativní zadržování, často bez soudu, vedly k úmrtím civilistů a svévolnému věznění, což porušuje řádný proces a právo na život.
- **Systémová diskriminace:** Zprávy popisují politiku Izraele jako apartheid, uvádějící segregaci, nerovná práva a systémovou diskriminaci vůči Palestincům v Izraeli a na okupovaných územích.

Tato porušení, poháněná prioritou Izraele pro územní kontrolu a židovskou demografickou dominanci, ostře kontrastují s podmínkami OSN pro jeho členství, zejména s povinnostmi v oblasti lidských práv a uprchlíků.

Závěr

Sionistické extremistické skupiny, jako Irgun a Lehi, prostřednictvím teroristických činů – zaměřených na vojenská letiště, civilní infrastrukturu, arabské populace, britské objekty v zahraničí a vraždy úředníků, jako byli Moyne a Bernadotte – donutily Velkou Británii, aby opustila mandát nad Palestinou. Tyto akce, využívající poválečné slabosti Británie, učinily správu neproveditelnou, což vedlo k zapojení OSN. OSN navrhla plán rozdělení z roku 1947 a přijala Izrael jako člena v roce 1949, pod podmínkou dodržování Charty OSN, lidských práv, Rezoluce 181 a práv uprchlíků. Přijetím státnosti Izraele navzdory jeho rozšířeným hranicím a omezenému souladu Velká Británie a OSN podlehlly realitě vytvořené sionistickým terorismem. Následné nedodržování Izraele – udržování území mimo plán rozdělení, blokování návratu uprchlíků a páchání porušení lidských práv prostřednictvím okupace a osad – podkopalo jeho závazky vůči OSN, prodlužující palestinský konflikt a zanechávající palestinská práva nenaplněná.